

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

de confirmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 60 din 23 aprilie 2021
de suspendare a acțiunii unor Hotărâri de Parlament

(sesizarea nr. 92a/2021)

CHIȘINĂU

26 aprilie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea nr. 92a, înregistrată pe 23 aprilie 2021,
Examinând actele și lucrările dosarului,
Analizând Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021,
Deliberând în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 23 aprilie 2021, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, de dl Sergiu Litvinenco, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorul sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea Hotărârii Parlamentului din 23 aprilie 2021 privind anularea prin retragere parțială a Hotărârii Parlamentului nr. 121 din 16 august 2019 privind numirea unui judecător al Curții Constituționale („proiectul nr. 133/2021”) și a Hotărârii Parlamentului din 23 aprilie 2021 privind numirea unui judecător al Curții Constituționale („proiectul nr. 135/2021”). În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității Hotărârilor Parlamentului ține de competența Curții Constituționale.

3. Totodată, în sesizarea sa, autorul i-a solicitat Curții să suspende acțiunea Hotărârilor de Parlament contestate, invocând în acest sens articolele 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, care reglementează domeniile în care se poate dispune suspendarea acțiunii.

4. Sesizarea privind controlul de constituționalitate a fost înregistrată la Secretariatul Curții Constituționale la ora 16:40. După înregistrare, sesizarea a fost repartizată doamnei judecător constituțional Liuba Șova, care a fost investită cu competențe de judecător raportor pe dosar. La aceeași dată, prin Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021, în exercițiul atribuțiilor de Președinte *ad-interim*, doamna judecător constituțional Liuba Șova a examinat și a admis cererea de suspendare a acțiunii actelor contestate, care fac obiectul sesizării nr. 92a/2021.

5. Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021 pune în aplicare prevederile articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, care stabilesc că în caz de

imposibilitate a convocării plenului Curții, decizia de suspendare se emite printr-o dispoziție a Președintelui Curții Constituționale, cu confirmarea ulterioară obligatorie de către plenul Curții Constituționale.

6. Aplicând teza a-II din textele de lege menționate, care împuternicește Președintele Curții Constituționale cu competența de a examina și decide suspendarea acțiunii actului contestat, Președintele *ad-interim* a decis și a motivat suspendarea acțiunii actelor contestate, reținând că sunt întrunite condițiile necesare pentru admiterea cererii de suspendare. Plenul Curții Constituționale menționează că, prin Hotărârea sa nr. 7 din 19 august 2019, doamna judecător constituțional Liuba Șova a fost aleasă să exercite funcțiile Președintelui Curții Constituționale în timpul absenței Președintelui. Plenul constată că absența Președintelui Curții Constituționale, precum și exercițiul de către un Președinte *ad-interim* al atribuțiilor de Președinte al Curții Constituționale, sunt fixate de art. 7 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

7. Examinând Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021 din perspectiva aplicării prevederilor articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, Plenul Curții Constituționale va verifica, în particular, dacă la momentul adoptării deciziei de suspendare a fost întrunită condiția imposibilității întrunirii Plenului Curții Constituționale, așa cum o impun textele de lege menționate *supra*. Totodată, Plenul va verifica și realitatea riscurilor invocate în cererea de suspendare și importanța, din perspectiva Constituției, a valorilor a căror protecție o asigură Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021, prin suspendarea acțiunii actelor atacate.

8. Plenul reține că, cu cât mai mare este riscul prejudicierii valorilor constituționale, cu atât mai operativă trebuie să fie decizia Curții Constituționale privind suspendarea acțiunii actului contestat.

9. Examinând Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021, Plenul Curții Constituționale constată că soluția de admitere și de suspendare a acțiunii Hotărârilor contestate ale Parlamentului a fost justificată pe baza producerii unor ingerințe în principiul echilibrului existent între puterile statului, în principiul democrației și în independența Curții Constituționale. Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021 motivează că orice amânare nejustificată în luarea deciziei de suspendare poate provoca consecințe grave și iremediabile pentru ordinea constituțională. Aceleași riscuri sunt invocate în Decizie și în susținerea soluției referitoare la examinarea imediată a cererii privind suspendarea acțiunii actelor contestate.

10. Plenul Curții Constituționale constată că imposibilitatea convocării sale în data de 23 aprilie 2021 a fost justificată de sfârșitul programului de muncă și de ora înaintată la care decizia de suspendare a fost adoptată. Plenul conchide, în mod rezonabil, că aceste motive sunt suficiente pentru a se constata imposibilitatea rezonabilă de convocare a sa. Plenul va verifica riscul prejudicierii valorilor constituționale invocate în sesizare.

11. Plenul Curții Constituționale reține că problema prezentată în sesizare privește securitatea mandatului de judecător al Curții Constituționale. Astfel, Hotărârile Parlamentului atacate prin sesizarea nr. 92a/2021 ar fi afectat, în cazul în care nu ar fi fost suspendate, buna-funcționare a Curții Constituționale. Plenul deduce acest risc din textul Hotărârilor de Parlament, care stabilește că ele intră în vigoare din momentul adoptării lor.

12. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a precizat că, pentru a asigura supremația Constituției și separația puterilor, este imperios ca ea să-și exercite funcția în mod independent față de orice altă autoritate publică (a se vedea HCC nr. 27 din 31 octombrie 2019, § 71). Așadar, Plenul conchide că prin adoptarea Hotărârilor contestate ale Parlamentului este periclitată independența Curții Constituționale.

13. În concluzie, Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021 respectă exigențele pe care le presupun articolele 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, în vederea admiterii cererii de suspendare.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, 4, 25¹, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE

1. *Se confirmă* Decizia nr. 60 din 23 aprilie 2021 de suspendare a acțiunii Hotărârii Parlamentului din 23 aprilie 2021 privind anularea prin retragere parțială a Hotărârii Parlamentului nr. 121 din 16 august 2019 privind numirea unui judecător al Curții Constituționale („proiectul nr. 133/2021”) și a Hotărârii Parlamentului din 23 aprilie 2021 privind numirea unui judecător al Curții Constituționale („proiectul nr. 135/2021”).

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 26 aprilie 2021
DCC nr. 61
Dosarul nr. 92a/2021*